

ZAKON
O KOMUNALNOJ DJELATNOSTI
(„Sl. novine HNK“ br. 4/2016)

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

Zakonom o komunalnim djelatnostima (u daljnjem tekstu: Zakon) određuju se komunalne djelatnosti, načela, način obavljanja i finansiranja, te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području općina i Grada Mostara (u daljnjem tekstu: jedinica lokalne samouprave) u Hercegovačko-neretvanskom kantonu (u daljnjem tekstu: Kanton).

POGLAVLJE II. KOMUNALNE DJELATNOSTI

Član 2

(Definicija komunalnih djelatnosti)

Pod komunalnim djelatnostima, u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se pružanje komunalnih usluga od interesa za fizička i pravna lica, te finansiranje komunalnih djelatnosti, izgradnja, korištenje, upravljanje i održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture kao cjelovitog sistema na području jedinica lokalne samouprave Kantona i na području kantona, kada je to određeno ovim Zakonom.

Član 3

(Podjela komunalnih djelatnosti)

(1) Komunalne djelatnosti dijele se na:

- a) komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje;
- b) komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

(2) Pod pojmom komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje podrazumijevaju se komunalne djelatnosti čiji se proizvodi i usluge mogu izmjeriti ili na drugi način definisati, utvrditi i naplatiti od svakog korisnika usluga.

(3) Pod pojmom komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje podrazumijevaju se komunalne djelatnosti čije proizvode i usluge nije moguće izmjeriti ili na drugi način definisati, utvrditi i naplatiti od svakog korisnika usluga.

Član 4

(Komunalne djelatnosti)

(1) Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje u smislu ovoga Zakona su:

- a) snabdijevanje pitkom vodom;
- b) odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda;
- c) snabdijevanje toplotnom energijom;
- d) snabdijevanje plinom;
- e) skupljanje i tretiranje komunalnog otpada;
- f) zbrinjavanje komunalnog otpada;
- g) obavljanje pogrebnih poslova;
- h) obavljanje dimnjačarskih poslova;
- i) prijevoz putnika u javnom saobraćaju;
- j) održavanje javnih parking prostora i javnih garaža;
- k) održavanje tržnica na veliko i tržnica na malo.

(2) Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje u smislu ovoga Zakona su:

- a) održavanje čistoće na javnim površinama;
- b) odvodnja atmosferskih i drugih voda s javnih površina;
- c) održavanje javnih površina;
- d) održavanje javnih saobraćajnih površina u naselju;
- e) upravljanje objektima i uređajima javne rasvjete;
- f) obavljanje usluga dekorisanja;
- g) održavanje grobalja i spomen obilježja;
- h) obavljanje kafilerijskih usluga;
- i) održavanje javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika;
- j) zbrinjavanje komunalnog otpada nastalog u okviru djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje;

k) čišćenje i razgrtanje snijega i leda s javnih gradskih površina, lokalnih puteva i posipanje abrazivnim materijalom ulica i lokalnih puteva.

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom utvrditi djelatnosti od posebnog općeg interesa i druge komunalne djelatnosti, pored onih utvrđenih u stavu (1) i (2) ovoga člana, ako su te djelatnosti nezamjenjiv uslov života i rada građana, preduzeća ili rada javnih ustanova.

Član 5

(Značenje pojmova pojedinih komunalnih djelatnosti)

Pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju slijedeća značenja:

a) Pod snabdijevanjem pitkom vodom podrazumijevaju se poslovi zahvaćanja, pročišćavanja, kontrole kvalitete i isporuke vode za piće vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta korisnika, uključujući i mjerni instrument, odnosno zajednički mjerni instrument kod objekata kolektivnog stanovanja;

b) Pod odvodnjom i pročišćavanjem otpadnih voda podrazumijevaju se poslovi skupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda od priključka korisnika na zajedničku kanalizacijsku mrežu, tretman otpadnih voda u uređaju za prečišćavanje, crpljenje, odvodnja i zbrinjavanje fekalija iz septičkih jama;

c) Pod snabdijevanjem toplotnom energijom podrazumijevaju se poslovi proizvodnje i distribucije pare i tople vode mrežom do podstanice korisnika uključujući i podstanicu, odnosno glavni zaporni ventil koji se nalazi ispred ili u objektu, odnosno centralni mjerač utroška toplotne energije;

d) Pod snabdijevanjem gasom podrazumijevaju se poslovi distribucije prirodnog gasa gasnom mrežom od glavnih mjerno-regulacijskih stanica do uređaja za mjerenje protoka gasa, uključujući glavne mjerno-regulacijske stanice i uređaje za mjerenje kod korisnika gasa, odnosno centralni mjerač kod objekata kolektivnog stanovanja;

e) Pod skupljanjem i tretiranjem komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora na deponiju podrazumijeva se prikupljanje na za to određenim mjestima komunalnog otpada i njegovo odvoženje na utvrđena odlagališta;

f) Pod zbrinjavanjem komunalnog otpada podrazumijeva se obrađivanje i trajno odlaganje komunalnog otpada na sanitarne deponije, otvaranje, saniranje i zatvaranje deponija, na osnovu posebnih propisa;

g) Pod obavljanjem pogrebnih poslova podrazumijeva se pružanje pogrebnih usluga, obavljanje svih poslova vezanih za ukop umrlih lica (pripremanje grobnih mjesta, opremanje umrlih, njihov prijenos, ukop i dr.), te održavanje grobalja koje podrazumijeva upravljanje, održavanje i uređivanje prostora i objekata za obavljanje ispraćaja i ukopa umrlih lica;

h) Pod obavljanjem dimnjačarskih poslova smatra se provjeravanje ispravnosti i funkcioniranje dimovodnih objekata i uređaja za loženje i čišćenje dimovoda;

- i) Pod prijevozom putnika u javnom saobraćaju podrazumijeva se prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave, za čija područja se prijevoz odvija, osim prijevoza željeznicom, koji se uređuje posebnim propisom;
- j) Pod održavanjem javnih parking prostora i javnih garaža podrazumijevaju se poslovi održavanja prostora i objekata u kojima se pružaju usluge parkiranja i garažiranja motornih vozila;
- k) Pod održavanjem tržnica na veliko i tržnica na malo podrazumijevaju se određeni zatvoreni i otvoreni prostori na kojima se pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima, te uređivanje i održavanje ovih prostora;
- l) Pod održavanjem čistoće na javnim površinama podrazumijeva se čišćenje i pranje asfaltiranih, betonskih popločanih i zelenih javnih površina, prikupljanje, odvoženje i deponiranje komunalnog otpada sa tih površina na uređena odlagališta, te uklanjanje snijega i leda;
- m) Pod odvođenjem atmosferskih i drugih voda s javnih površina podrazumijeva se odvođenje atmosferskih voda s javnih saobraćajnih površina uređenom kanalizacijskom mrežom;
- n) Pod održavanjem javnih površina podrazumijeva se održavanje javnih zelenih i rekreativnih površina kao što su: javne zelene površine (park šume, parkovi, travnjaci, škverovi, zelenilo uz saobraćajnice i sl), zelene površine stambenih odnosno urbanih cjelina, pješačke staze, zelene površine posebne namjene, površine za rekreaciju i tjelesnu kulturu na otvorenom prostoru (izletišta, šetališta, trim staze), zoovrtova, urbanog mobilijara (javnih satova, javnih česmi, fontana i javnih nužnika), zaštitna područja i zeleni pojasevi infrastrukturnih sistema, površine uz uređene i neuređene obale mora, rijeka i jezera i drugih površina koje posebnim propisima jedinica lokalne samouprave budu utvrđene kao javne površine;
- o) Pod održavanjem javnih saobraćajnih površina u naselju podrazumijevaju se poslovi održavanja i modernizacije javnih saobraćajnih površina (ceste, kolovozi, pločnici, putovi, prilazi, prolazi, trgovi, pločnici, mostovi, stepeništa izvan zgrade, autobusna stajališta i dr.), kao i dijelova javnih cesta koje prolaze kroz naselje, kada se ti dijelovi ne održavaju kao javne ceste prema posebnim propisima, horizontalne i vertikalne signalizacije i održavanje nekategoriziranih cesta;
- p) Pod održavanjem javne rasvjete podrazumijeva se održavanje objekata i uređaja javne rasvjete kojom se osvjetljavaju saobraćajne i druge javne površine, uključujući i troškove električne energije javne rasvjete;
- r) Pod dekorisanjem se podrazumijeva ukrašavanje javnih površina i prostora povodom državnih i vjerskih praznika, održavanja kulturnih, zabavnih, sportskih, sajamskih i drugih manifestacija prigodnim ukrasnim rekvizitima;
- s) Pod održavanjem grobalja i spomen obilježja podrazumijevaju se poslovi održavanja navedenih objekata;

t) Pod obavljanjem kafilerijskih usluga podrazumijevaju se poslovi stalnog i sigurnog uklanjanja leševa životinja, određenih nejestivih nusproizvoda klanja, konfiskata, valioničkog otpada s javnih površina;

u) Pod održavanjem javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika podrazumijeva se uređenje i održavanje javnih česmi i fontana, javnih kupatila i javnih nužnika;

v) Pod zbrinjavanjem komunalnog otpada nastalog u okviru djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje podrazumijeva se sakupljanje, transport, tretman i odlaganje otpada;

z) Pod održavanjem javnih gradskih površina i lokanih puteva u zimskom periodu podrazumijevaju se zaštitne mjere protiv stvaranja poledice (posipanjem abrazivnog materijala i soli), snježnog nanosa i smetova te čišćenje snijega sa saobraćajnica, pješačkih staza, parkirališta i saobraćajne signalizacije, osiguravanje odvoda s saobraćajnica, uklanjanje vozila s saobraćajnica i blagovremeno informisanje učesnika u saobraćaju.

POGLAVLJE III. OBAVLJANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 6

(Javni interes)

(1) Komunalne djelatnosti su od javnog interesa i obavljaju se kao javne službe.

(2) Pod pojmom javnog interesa u komunalnim djelatnostima podrazumijeva se zadovoljavanje onih potreba urbanog i civilizacijskog društva koje su nezamjenjiv uslov života i rada građana, državnih organa i drugih subjekata na području Kantona.

(3) Pod pojmom javne službe u komunalnim djelatnostima podrazumijevaju se komunalne djelatnosti iz člana 4. ovoga Zakona, koje kao opće korisne djelatnosti predstavljaju sistemsku cjelinu organizovanja i vršenja putem državnih službi, jedinica lokalne samouprave, te subjekata kojima su povjerene na obavljanje, a isti su dužni pružati usluge u skladu sa ovim Zakonom i podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona, te u skladu sa posebnim propisima koji regulišu pojedine komunalne djelatnosti.

(4) Kanton osigurava organizovano obavljanje komunalnih djelatnosti od značaja za Kanton.

(5) Jedinice lokalne samouprave osiguravaju organizovano obavljanje komunalnih djelatnosti.

Član 7

(Načela obavljanja komunalnih djelatnosti)

Obavljanje komunalnih djelatnosti zasniva se na slijedećim načelima:

a) trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti;

b) održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti;

- c) tehničko, sanitarno-higijenske i zdravstvene i druge posebne uslove za obavljanje djelatnosti kojima se obezbjeđuje određeni obujam, vrsta i kvaliteta komunalnih usluga, ako njihova kvaliteta nije propisana na drugi način;
- d) način obezbjeđenja kontinuiteta u vršenju komunalnih djelatnosti;
- e) prava i obveze isporučioaca i korisnika komunalnih usluga;
- f) obaveznost korištenja komunalnih usluga od strane fizičkih i pravnih lica;
- g) naplata cijena za komunalne usluge, kao i prava korisnika u slučaju nevršenja, odnosno nekvalitetnog vršenja komunalne usluge;
- h) postupanja i ovlasti tijela jedinica lokalne samouprave u slučaju prekida u pružanju komunalnih usluga, kao i mjere koje je dužan preduzeti isporučilac usluge u takvim situacijama;
- i) obezbjeđenje mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- j) obezbjeđenje javnosti i transparentnosti rada.

Član 8

(Način ostvarivanja javnog interesa)

- (1) U cilju ostvarivanja javnog interesa u javnim službama komunalnih djelatnosti na području Kantona, Kanton donosi strategiju razvoja komunalnih djelatnosti na području Kantona.
- (2) U cilju ostvarivanja javnog interesa u javnim službama komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave, jedinica lokalne samouprave donosi:
  - a) strategiju razvoja komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave;
  - b) srednjoročne i godišnje programe i planove obavljanja i razvoja komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave.
- (3) U cilju stvaranja uslova za optimalni razvoj i obavljanje komunalnih djelatnosti, Kantona i jedinice lokalne samouprave:
  - a) obezbjeđuju trajne izvore finansiranja obavljanja i razvoja komunalnih djelatnosti;
  - b) kontinuirano prate obavljanje komunalnih djelatnosti i po potrebi poduzimaju odgovarajuće mjere i aktivnosti u cilju otklanjanja problema i unapređenja obavljanja komunalnih djelatnosti.

Član 9

(Obezbjeđenje obavljanja komunalnih djelatnosti)

Načinom organizovanja i povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti i politikom cijena komunalnih proizvoda i usluga, jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju obavljanje komunalnih djelatnosti po načelima održivog razvoja.

Član 10

(Obavljanje komunalnih djelatnosti od strane Kantona i jedinica lokalne samouprave)

- (1) Kanton može utvrditi da se obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti iz ovoga Zakona obezbjeđuje na nivou Kantona ako su takve prirode da se njihovo obavljanje na nivou Kantona može ekonomičnije i efikasnije obavljati.
- (2) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu zajednički obezbjediti obavljanje komunalnih djelatnosti na jedan od načina propisanih u članu 11. ovoga Zakona.
- (3) Kada dvije ili više jedinica lokalne samouprave organizuju obavljanje komunalnih djelatnosti svoje odnose u zajedničkom obezbjeđenju obavljanja poslova regulišu ugovorom.

Član 11

(Subjekti koji mogu obavljati komunalne djelatnosti)

- (1) Jedinice lokalne samouprave, u skladu sa ovim Zakonom, obezbjeđuju obavljanje komunalnih djelatnosti putem:
  - a) privrednog društva čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave ili Kanton,
  - b) pravna i fizička lica registrovana za obavljanje komunalnih djelatnosti, kojima je odlukom predstavničkog organa jedinice lokalne samouprave nakon provedenog javnog natječaja povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti,
  - c) pravna i fizička lica na osnovu ugovora o koncesiji (u daljem tekstu: isporučilac komunalne usluge).
- (2) Jedinica lokalne samouprave daje isporučiocu komunalne usluge na upravljanje i održavanje komunalne objekte i uređaje individualne i zajedničke komunalne potrošnje.

Član 12

(Uslovi za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Isporučilac komunalnih usluga iz člana 11. ovoga Zakona moraju ispunjavati slijedeće uslove:

- a) da su registrovani za obavljanje komunalnih djelatnosti;

- b) da posjeduju odgovarajuću opremu i sredstva rada za obavljanje komunalnih djelatnosti;
- c) da raspolažu odgovarajućim stručnim kadrovima koji mogu obezbijediti stalno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti;
- d) da obezbijede vršenje komunalnih djelatnosti u skladu sa odredbama ovoga Zakona i drugih propisa;
- e) da cijene komunalnih usluga formiraju prema važećim propisima;
- f) da utvrde normative rada i utroška materijalnih sredstava i omoguće kontrolu istih od strane nadležnih organa;
- g) da uspostave tarifni sistem koji će biti osnov za formiranje cijena usluga;
- h) da kontinuirano rade na podizanju nivoa komunalnih usluga i unaprjeđenju komunalnih djelatnosti.

Član 13

(Osnivanje privrednog društva)

(1) Jedinica lokalne samouprave odlukom osniva privredno društvo.

(2) Odlukom iz prethodnog stava ovoga člana pobliže se određuju djelatnosti kojima se vrši proizvodnja i promet proizvoda, odnosno obavljanje usluga, prava i obaveze osnivača u privrednom društvu, način finansiranja i cijene proizvoda i usluga, kao i uslovi pod kojima privredno društvo može povjeriti obavljanje pojedinih poslova komunalne djelatnosti koje obavlja drugom privrednom društvu.

Član 14

(Povjeravanje komunalnih objekata i uređaja)

Jedinica lokalne samouprave može subjektima iz člana 11. ovoga Zakona, pored povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti, dati na upravljanje i održavanje, komunalne objekte i uređaje individualne i zajedničke potrošnje.

Član 15

(Način povjeravanja komunalnih objekata i uređaja)

Povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti i davanje na upravljanje i održavanje komunalnih objekata i uređaja privrednom društvu reguliše se odlukom o osnivanju, a drugim subjektima (isporučiocima komunalnih usluga) ugovorom kojim se regulišu međusobna prava i obveze u obavljanju tih djelatnosti.

Član 16

(Povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti putem ugovora)

(1) Jedinica lokalne samouprave može obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti koje se finansiraju iz njenog budžeta povjeriti pravnom ili fizičkom licu, na osnovu pisanog ugovora, pod uslovom da ne postoji javno preduzeće za obavljanje te vrste djelatnosti.

(2) Predstavnički organ jedinice lokalne samouprave određuje komunalne djelatnosti iz stava (1) ovoga člana, te utvrđuje uslove i mjerila za provođenje prikupljanja ponuda za povjeravanje određenih komunalnih poslova na osnovu ugovora.

(3) Postupak za dodjelu obavljanja komunalnih djelatnosti licima iz člana 11. ovoga Zakona vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

(4) Nakon prikupljanja ponuda, predstavnički organ jedinice lokalne samouprave donosi odluku o izboru lica kome će povjeriti obavljanje komunalnih djelatnosti na osnovu ugovora.

(5) Na osnovu odluke iz prethodnog stava gradonačelnik, odnosno načelnik sklapa ugovor o povjeravanju određenih komunalnih djelatnosti.

Član 17

(Koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Davanje koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti vrši se u skladu sa Zakonom o koncesijama HNK.

Član 18

(Sadržaj ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti)

S isporučiocem komunalnih usluga kojem je povjerila obavljanje određenih komunalnih djelatnosti jedinica lokalne samouprave zaključuje ugovor o povjeravanju i obavljanju komunalnih djelatnosti koji obavezno sadrži:

- a) djelatnost za čije obavljanje se zaključuje ugovor;
- b) vrijeme za koje se ugovor zaključuje;
- c) uslovi pod kojima se obavljaju komunalne djelatnosti;
- d) odnosi između jedinice lokalne samouprave i isporučioca komunalnih usluga u obavljanju komunalnih djelatnosti;
- e) način formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga;
- f) garancije isporučioca usluga za ispunjenje ugovora;
- g) uslovi otkaza ugovora;
- h) obaveze isporučioca usluga prema korisnicima usluga i
- i) drugi uslovi.

Član 19

(Uslovi za povjeravanje komunalnih djelatnosti)

Isporučilac komunalnih usluga iz člana 11. ovoga Zakona, kojem je jedinica lokalne samouprave povjerila obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti, mora se pri obavljanju povjerenih komunalnih djelatnosti pridržavati uslova iz člana 12. ovoga Zakona.

Član 20

(Obaveze jedinice lokalne samouprave u regulisanju obavljanja komunalnih djelatnosti)

Jedinica lokalne samouprave je dužna posebnim propisima regulisati uslove i načine organizovanja poslova u vršenju pojedinih komunalnih djelatnosti, a naročito:

- a) trajno i nesmetano pružanje komunalnih usluga korisnicima pod uslovima, na način i prema normativima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima;
- b) ispravnost i funkcionalnost komunalnih objekata i uređaja;
- c) određenu kvalitetu komunalnih usluga koja podrazumijeva naročito: zdravstvenu i higijensku ispravnost prema propisanim standardima i normativima, zaštiti okoline i tačnost u pogledu rokova isporuke;
- d) precizno i jasno utvrditi način obračuna i plaćanja za sve korisnike vezano za uslugu skupljanja, odvoza i deponiranja otpada uzimajući u obzir vrstu poslovne djelatnosti, vrstu otpada, kao i način nastanka i postupanja s istim;
- e) sklapanje i potpisivanje ugovora između isporučioaca komunalnih usluga i korisnika komunalnih usluga u kojem će biti posebno naglašen način pružanja komunalnih usluga i način korištenja komunalnih usluga;
- f) korisnik i isporučilac komunalnih usluga neće moći koristiti i davati komunalne usluge prije potpisivanja međusobnih ugovora, na način kako propisuje zakon.

Član 21

(Odnos kvaliteta i cijene komunalne usluge)

(1) Isporučilac komunalnih usluga dužan je pružiti usluge koje odgovaraju kvalitetom i standardom visini cijene koju korisnici usluga plaćaju za njihovo vršenje.

(2) Predstavnički organ jedinice lokalne samouprave utvrđuje mjerila i način formiranja cijena komunalnih usluga, koje moraju biti usaglašene s kvalitetom i nivoom komunalne usluge koju pruža isporučilac komunalne usluge i obezbjeđuju održivi razvoj komunalnih djelatnosti.

Član 22

(Način formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga)

(1) Visinu cijene i način plaćanja komunalne usluge određuje odlukom predstavnički organ jedinica lokalne samouprave na prijedlog isporučioaca komunalne usluge.

(2) Cijena komunalne usluge za pruženu komunalnu uslugu plaća se isporučioacu usluge.

(3) Obveznik plaćanja komunalne usluge za pruženu komunalnu uslugu je vlasnik nekretnine ili korisnik kada je to vlasnik ugovorom prenio na korisnika.

Član 23

(Obaveza korištenja komunalne usluge)

Fizička i pravna lica su obavezni koristiti komunalne usluge komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje ako su te usluge nezamjenjiv uslov života i rada građana, preduzeća i drugih subjekata i nezamjenjiv uslov za očuvanje i zaštitu čovjekove okoline.

Član 24

(Plaćanje komunalnih usluga)

(1) Korisnik komunalne usluge dužan je redovno plaćati utvrđenu cijenu za pruženu komunalnu uslugu i isporučioacu omogućiti nesmetan pristup objektima i uređajima komunalne infrastrukture, kao i izvršiti prijavu i odjavu svih promjena podataka na osnovu kojih se obračunava cijena komunalne usluge (promjena adrese, broj članova domaćinstva, površina objekta i sl.) u roku od 8 dana od nastale promjene.

(2) Dok se ne izvrši promjena iz stava (1) ovoga člana, korisnik koji se trenutno vodi u evidenciji isporučioaca komunalne usluge dužan je platiti utvrđenu cijenu za pruženu komunalnu uslugu.

(3) U slučaju spora između korisnika komunalne usluge i isporučioaca usluge nadležan je redovni sud.

Član 25

(Regulisanje odnosa isporučioaca i korisnika komunalnih usluga)

(1) Prava i obaveze između isporučioaca i korisnika komunalnih usluga regulisat će se općinskim odlukama, kojima će se urediti djelatnosti koje se odnose na komunalna preduzeća.

(2) Kupovina nekretnine, odnosno prijenos vlasništva nekretnine, ne može se ostvariti bez prethodno izmirenih obaveza komunalnih usluga koje je napravio vlasnik nekretnine, koja je predmet kupoprodaje, odnosno vlasništva.

(3) Policijske uprave MUP HNK - a dužne su registraciju svih vrsta vozila uslovljavati prethodnim izmirenjem komunalnih usluga.

(4) Obaveze iz stavka (3) ovoga članka neće se primjenjivati do uspostave registra korisnika komunalnih usluga.

Član 26

(Obustavljanje komunalne usluge)

(1) Komunalna usluga može se uskratiti korisniku ako:

- a) izvrši priključenje na komunalnu mrežu bez prethodno pribavljenog odobrenja organa uprave jedinice lokalne samouprave, odnosno isporučioaca komunalne usluge;
- b) otpočne s korištenjem komunalne usluge bez prethodne prijave i davanja potrebnih podataka za evidentiranje obveznika plaćanja kod isporučioaca usluga;
- c) nenamjenski koristi komunalnu uslugu;
- d) ne izvrši obavezu plaćanja iskorištene komunalne usluge istekom zakonskog roka plaćanja, pod uslovom da to tehničke mogućnosti dopuštaju i da se ne ugrožavaju drugi korisnici komunalnih usluga ili odbije da primi račun ili vrati račun za izvršenu komunalnu uslugu bez opravdanog razloga;
- e) neosnovano ometa druge korisnike usluga;
- f) nenamjenski koristi komunalnu uslugu u vrijeme otežanog snabdijevanja uz ograničenje potrošnje (redukciju) o čemu je korisnik blagovremeno obaviješten na odgovarajući način;
- g) bez odobrenja isporučioaca komunalne usluge izvrši prepravke ili dogradnju na instalacijama komunalne infrastrukture;
- h) onemogućí ulazak radi pregleda zajedničkih i unutrašnjih instalacija ovlaštenom predstavniku isporučioaca komunalnih usluga, odnosno nadležnom inspektor, pod uslovom da to tehničke mogućnosti dozvoljavaju i da se isključenjem ne ugrožavaju drugi korisnici komunalnih usluga;
- i) potrošač koji je bio isključen s komunalne mreže sam se ponovo priključi na komunalnu mrežu.

(2) Po prestanku razloga za uskraćenje komunalne usluge isporučilac komunalne usluge dužan je na zahtjev korisnika komunalne usluge, najkasnije u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva i plaćanja naknade ponovnog uključjenja, nastaviti pružanje komunalne usluge korisniku.

(3) Korisnik ne može otkazati korištenje komunalne usluge ako to tehničke mogućnosti ne dozvoljavaju, odnosno ako bi se time ugrozila kvaliteta korištenja i standard drugih korisnika, te ako bi se time negativno utjecalo na okolinu.

Član 27

(Obaveza isporučioaca komunalnih usluga o informisanju korisnika komunalnih usluga)

(1) Isporučilac komunalne usluge dužan je putem sredstava javnog priopćavanja ili na drugi odgovarajući način obavijestiti korisnike komunalnih usluga o planiranim ili očekivanim

smetnjama i prekidima, koji će nastati ili mogu nastati u pružanju komunalnih usluga najkasnije tri dana prije očekivanog prekida u pružanju usluga.

(2) Isporučilac komunalne usluge je dužan informirati korisnike o načinu i vrsti obezbjeđenja alternativne usluge, te o maksimalnom vremenskom periodu uskraćivanja iste.

Član 28

(Postupanje u slučaju poremećaja ili prekida komunalnih usluga)

(1) U slučaju nastupanja neplaniranih ili neočekivanih poremećaja ili prekida u pružanju komunalnih usluga, odnosno u obavljanju komunalnih djelatnosti, isporučilac komunalne usluge dužan je, odmah po saznanju, o tome obavijestiti organ uprave, odnosno organ nadležan za komunalne poslove jedinice lokalne samouprave i istodobno preduzeti mjere za otklanjanje uzroka poremećaja i za obezbjeđenje pružanja usluga.

(2) Kada nadležni organ primi obavijest iz stava (1) ovoga člana, odnosno utvrdi da je došlo do poremećaja ili prekida u pružanju komunalne usluge, dužno je:

- a) odrediti red prvenstva i način pružanja usluga korisnicima;
- b) narediti odgovarajuće mjere zaštite komunalnih objekata i druge ugrožene imovine;
- c) preduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje nastalih posljedica i druge potrebne mjere za obavljanje komunalne djelatnosti;
- d) utvrditi razloge i eventualnu odgovornost za poremećaj, odnosno prekid vršenja djelatnosti i učinjenu štetu.

POGLAVLJE IV. NAPLATA KOMUNALNIH USLUGA

Član 29

(Zaključivanje ugovora)

(1) Pravni osnov za isporučivanje i korištenje komunalnih usluga je ugovor o isporučivanju i korištenju komunalnih usluga, koji se zaključuje između isporučioca i korisnika komunalnih usluga, po pristupanju.

(2) Podnošenjem prijave ili zahtjeva od strane fizičkog ili pravnog lica (kupca) za korištenje odnosno komunalne usluge, izvršenjem priključenja ili otpočinjanja pružanja komunalne usluge, smatra se da je zaključen ugovor po pristupanju. Ugovor po pristupanju se zaključuje na neodređeno vrijeme.

(3) Obavezno je zaključivanje ugovora i plaćanje usluga individualne komunalne potrošnje prikupljanja i odvoza komunalnog otpada na svim područjima grada-općine na kojima je omogućeno pružanje takve usluge od strane komunalnih preduzeća.

(4) Fizička i pravna lica postaju korisnikom komunalnih usluga danom priključenja ili danom otpočinjanja pružanja komunalne usluge.

(5) Već postojeći korisnici komunalnih usluga, kao i korisnici koji imaju zaključene ugovore nisu dužni zaključiti nove ugovore po pristupanju s davaocima komunalnih usluga u formi i određenoj ovim Zakonom.

Član 30

(Sadržaj ugovora)

Ugovorom iz člana 29. stav 1. ovoga Zakona, odredit će se:

- a) ugovorne strane;
- b) predmet ugovora;
- c) ugovorne obaveze isporučioaca i korisnika komunalne usluge;
- d) način obračuna izvršene usluge;
- e) cijenu i način određivanja cijene komunalne usluge;
- f) rok za plaćanje računa za izvršenu i iskorištenu komunalnu uslugu;
- g) posljedice za neplaćanje ili prekoračenje roka za plaćanje komunalne usluge;
- h) osnov za raskid ugovora i prestanak isporučivanja komunalne usluge;
- i) način rješavanja spora između ugovornih strana;
- j) vrijeme trajanja ugovora i
- k) druga pitanja koja su specifična za pojedine vrste komunalnih usluga.

Član 31

(Posebne odredbe ugovora)

(1) Osim općih odredbi ugovora o isporučivanju i korištenju komunalnih usluga, stranke će ugovoriti da sastavni dio ugovora čini zapljena po pristanku korisnika komunalne usluge-administrativna zabrana.

(2) Administrativna zabrana je isprava kojom korisnik usluge svojim potpisom daje saglasnost da se radi naplate odnosno komunalne usluge mjesečno zaplijeni dio njegove plaće ili penzije u slučaju neplaćanja računa u zakonskom roku i da se isplati izravno isporučiocu komunalne usluge na način određen u toj ispravi.

(3) Obrazac administrativne zabrane propisuje isporučilac komunalne usluge.

Član 32

(Prigovor)

(1) Korisnik komunalne usluge može podnijeti isporučiocu komunalne usluge obrazložen prigovor na ispostavljen račun za fakturisanu komunalnu uslugu u roku od 3 dana od dana prijema računa.

(2) O podnesenom prigovoru isporučilac komunalne usluge dužan je odlučiti u roku od 3 dana, donošenjem odluke o usvajanju ili odbijanju prigovora i odluku dostaviti korisniku komunalne usluge.

(3) Korisnik komunalne usluge koji smatra da je isporučilac komunalne usluge nepravilno postupio po njegovom prigovoru ima pravo zaštitu svojih prava tražiti od nadležnog suda.

Član 33

(Administrativna zabrana)

(1) Fizičko lice kao korisnik komunalne usluge koji je zaposlen ili koji je penzioner, kao i sva pravna lica korisnici komunalnih usluga će uz podnošenje prijave člana 29. stav (2) ovoga Zakona ili u toku trajanja ugovornog odnosa, svojim potpisom dati saglasnost da se radi naplate odnosno komunalne usluge mjesečno zaplijeni dio njegove plaće ili penzije, odnosno sredstva koja ima u komercijalnim bankama, ukoliko se račun ne plati u zakonskom roku i da se isplati izravno isporučiocu komunalne usluge na način određen u toj ispravi (administrativna zabrana).

(2) Ispravu iz stava (1) ovoga člana poslodavcu korisnika komunalne usluge, odnosno pravnom licu dostavlja isporučilac komunalne usluge preporučenom poštanskom pošiljkom s dostavnicom.

Član 34

(Naplata računa korisnicima iz inozemstva)

(1) Fizička lica koja žive ili rade u inozemstvu a žele koristiti komunalne usluge u Bosni i Hercegovini, dužni su već prilikom zaključenja ugovora o isporučivanju i korištenju komunalnih usluga imenovati punomoćnika za primanje i plaćanje računa u Bosni i Hercegovini.

(2) Ako ne imenuju punomoćnika za primanje i plaćanje računa u Bosni i Hercegovini dužni su svoja plaćanja komunalnih usluga obezbijediti putem nekog drugog obveznika plaćanja komunalnih usluga u ime i za račun tog fizičkog lica koje živi ili radi u inozemstvu.

Član 35

(Opomena)

Ukoliko korisnik komunalne usluge ne plati račun za odnosnu komunalnu uslugu u rokovima utvrđenim ovim Zakonom, isporučilac komunalne usluge istom šalje opomenu radi neblagovremenog plaćanja.

Član 36

(Prinudna naplata)

Ukoliko korisnik komunalne usluge iz bilo kojeg razloga ne plati ispostavljeni račun za iskorištenu komunalnu uslugu u rokovima iz ovoga Zakona, niti se račun može naplatiti putem administrativne zabrane ili drugim sredstvima obezbjeđenja, isporučilac usluge može podnijeti nadležnom sudu tužbu ili prijedlog za izvršenje.

POGLAVLJE V. FINANSIRANJE KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 37

(Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Sredstva za obavljanje komunalnih djelatnosti obezbjeđuju se iz:

- a) cijene komunalne usluge;
- b) komunalne naknade;
- c) budžeta jedinice lokalne samouprave;
- d) posebnih doprinosa koje uvede jedinica lokalne samouprave;
- e) ostalih izvora.

Član 38

(Finansiranje komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje)

(1) Iz cijene komunalne usluge iz segmenta individualne komunalne potrošnje obezbjeđuju se sredstva za obavljanje slijedećih komunalnih djelatnosti:

- a) snabdijevanje pitkom vodom;
- b) odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda;
- c) snabdijevanje toplotnom energijom;
- d) snabdijevanje gasom;

- e) skupljanje i tretiranje komunalnog otpada;
- f) zbrinjavanje komunalnog otpada;
- g) obavljanje pogrebnih poslova;
- h) obavljanje dimnjačarskih poslova;
- i) prijevoz putnika u javnom saobraćaju;
- j) održavanje javnih parking prostora i javnih garaža;
- k) održavanje tržnica na veliko i tržnica na malo.

Član 39

(Finansiranje komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje)

(1) Komunalnom naknadom obezbjeđuju se sredstva za finansiranje obavljanja slijedećih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje:

- a) održavanje čistoće na javnim površinama;
- b) odvodnja atmosferskih i drugih voda s javnih površina;
- c) održavanje javnih površina;
- d) održavanje javnih saobraćajnih površina u naselju;
- e) upravljanje objektima i uređajima javne rasvjete;
- f) obavljanje usluga dekorisanja;
- g) održavanje grobalja i spomen obilježja;
- h) obavljanje kafilerijskih usluga.

(2) Utvrđivanje visine sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave vrši se na osnovu Programa obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje.

(3) Vijeće jedinice lokalne samouprave, za svaku godinu, donosi Program obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje zajedno s utvrđenim sredstvima. Program se donosi krajem tekuće godine, a odnosi se na narednu godinu.

Član 40

(Obaveza jedinice lokalne samouprave u slučaju nedostatka sredstava za obavljanje komunalnih djelatnosti)

Sredstva za finansiranje obavljanja komunalnih djelatnosti iz člana 38. i 39. ovoga Zakona obezbjeđuju se iz budžetskih sredstava jedinice lokalne samouprave, kada zbog nedostataka drugih sredstava postoji opasnost od prekida redovnog obavljanja komunalnih djelatnosti.

Član 41

(Finansiranje građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture)

(1) Građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i nabavka opreme za obavljanje komunalnih djelatnosti, finansira se iz:

- a) cijene komunalne usluge;
- b) komunalne naknade;
- c) naknade za uređenje građevinskog zemljišta;
- d) budžeta jedinice lokalne samouprave;
- e) donacije;
- f) drugih izvora utvrđenih posebnim propisima.

(2) Kanton može sudjelovati svojim sredstvima u izgradnji komunalnih objekata od značaja za Kanton ili interesa za više jedinica lokalne samouprave ili jedinicu lokalne samouprave, u skladu sa planovima razvoja.

Član 42

(Obaveza priključenja na komunalnu infrastrukturu)

Vlasnik građevine dužan je priključiti svoju građevinu na komunalnu infrastrukturu pod uslovima propisanim odlukom jedinice lokalne samouprave, odnosno odredbama posebnih propisa.

Član 43

(Troškovi priključenja na komunalnu infrastrukturu)

(1) Vlasnik građevine plaća troškove priključenja na komunalnu infrastrukturu isporučiocu komunalne usluge koji izvodi priključenje građevine.

(2) U troškove iz prethodnog stava ovoga člana uključena je i vrijednost mjernog instrumenta, odnosno centralnog mjerača za objekte kolektivnog stanovanja, koji se unosi u stalna sredstva isporučioca komunalne usluge.

(3) Jedinica lokalne samouprave svojom odlukom može utvrditi područja na kojima se vlasnik građevine može izuzeti od obaveze priključivanja na komunalnu infrastrukturu, ukoliko je isti na zadovoljavajući način pojedinačno obezbjedio svoje potrebe.

Član 44

(Mjerni uređaji)

- (1) Pojedinačni mjerni uređaj za stambenu jedinicu u okviru stambenog objekta kolektivnog stanovanja spada u opremu stambene jedinice i mora biti postavljen tako da je u svako vrijeme i bez ograničenja dostupan isporučiocu komunalne usluge, a njegovu nabavku, ugradnju, troškove eksploatacije i funkcionisanja snosi vlasnik stambene jedinice.
- (2) Vlasnik stambene jedinice iz prethodnog stava, prilikom nabavke, ugradnje, eksploatacije i funkcionisanja mjernog uređaja dužan je pridržavati se tehničkih normativa i standarda i uputstava isporučioca komunalne usluge.
- (3) Vlasnik stambene jedinice, u okviru stambenog objekta, održavanje mjernog instrumenta potrošnje iz stava (1) ovoga člana povjerava isporučiocu komunalne usluge.
- (4) Prilikom izgradnje novih objekata kolektivnog stanovanja i drugih objekata s više funkcionalnih cjelina ili jedinica dužnost investitora je za svaku stambenu ili drugu jedinicu obezbijediti odvojeni priključak na komunalnu mrežu.
- (5) U protivnom isporučilac komunalne usluge nije dužan izvršiti priključak novog objekta kolektivnog stanovanja. Prilikom izgradnje priključak i mjerilo ulaze u cijenu stambene ili poslovne jedinice.
- (6) Isporučilac komunalne usluge, dužan je omogućiti sadašnjem korisniku komunalne usluge, na njegov zahtjev, ugradnju posebnog uređaja za mjerenje potrošnje, odnosno za regulaciju potrošnje, ukoliko to tehničke mogućnosti dozvoljavaju.

Član 45

(Obaveze vlasnika i korisnika stambenih i poslovnih jedinica)

- (1) Vlasnici stambenih jedinica dužni su održavati i dovesti u funkcionalno stanje, lično ili putem ovlaštenih upravitelja svoje kućne instalacije kao i instalacije koje spadaju u zajedničke dijelove ili uređaje zgrade.
- (2) Isporučiocima komunalnih usluga ne snose odgovornost za prekid u pružanju komunalnih usluga ili za štete do kojih dolazi zbog neispravnosti kućnih instalacija ili uređaja, čije održavanje i dovođenje u funkcionalno stanje je u nadležnosti vlasnika stambenih jedinica ili njihovih ovlaštenih upravitelja.
- (3) Vlasnici stambenih jedinica mogu osim ovlaštenim upraviteljima održavanje kućnih instalacija povjeriti i isporučiocima komunalnih usluga uz odgovarajuću naknadu.
- (4) Zabranjene su neovlaštenim licima bilo kakve intervencije na komunalnoj infrastrukturi i postrojenjima.

POGLAVLJE VI. KOMUNALNA NAKNADA

Član 46

(Komunalna naknada)

(1) Komunalna naknada je javni prihod jedinice lokalne samouprave namijenjen za finansiranje obavljanja komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje iz člana 4. stav (2) ovoga Zakona.

(2) Jedinica lokalne samouprave može svojim aktom povjeriti poslove obračuna i naplate komunalne naknade ili dijela komunalne naknade iz stava (1) ovoga člana, isporučiocu komunalne usluge ili drugom pravnom licu.

(3) Međusobna prava i obaveze za poslove iz prethodnog stava ovoga člana definisat će se ugovorom.

Član 47

(Obveznici plaćanja komunalne naknade)

(1) Obveznici plaćanja komunalne naknade su fizička i pravna lica vlasnici, odnosno korisnici, kada su tu obavezu vlasnici ugovorom prenijeli na iste:

- a) stambenog prostora;
- b) poslovnog prostora;
- c) proizvodnog prostora;
- d) garažnog i drugog pomoćnog prostora;
- e) otvorenog prostora koji se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

(2) Komunalna naknada se plaća za nekretnine iz stava (1) ovoga člana u naseljenim mjestima na području jedinica lokalne samouprave koja su opremljena s objektima i uređajima zajedničke komunalne potrošnje i na kojima se obavlja najmanje jedna komunalna djelatnost zajedničke komunalne potrošnje.

Član 48

(Osnov za utvrđivanje komunalne naknade)

(1) Osnov za utvrđivanje komunalne naknade je površina, i to:

- a) za stambeni, poslovni, garažni i drugi pomoćni prostor korisna površina prostora izražena u jedinici mjere (m²);
- b) za građevinsko zemljište koje se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti stvarna površina građevinskog zemljišta koje se koristi izražena u jedinici mjere (m²);

c) za neizgrađeno građevinsko zemljište i ostalo zemljište koje se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti stvarna površina zemljišta izražena u jedinici mjere (m²).

(2) Pod korisnom površinom prostora iz stava (1) tačka a) ovoga člana podrazumijeva se zbroj podnih površina svih etaža određenog prostora.

Član 49

(Mjerila za utvrđivanje visine komunalne naknade)

Visinu komunalne naknade određuje jedinica lokalne samouprave prema slijedećim mjerilima:

- a) stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta objektima i uređajima komunalne infrastrukture;
- b) razvijenosti javnog prijevoza putnika;
- c) lokaciji objekta (zgrada ili građevinsko zemljište) po zonama koje svojom odlukom utvrđuje jedinica lokalne samouprave;
- d) namjeni objekta, odnosno prostora.

Član 50

(Odluka o komunalnoj naknadi)

(1) Predstavnički organ jedinice lokalne samouprave, u skladu sa odredbama ovoga Zakona, uvodi obavezu plaćanja komunalne naknade za korištenje objekata, uređaja i usluga iz komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje.

(2) Odlukom predstavničkog organa jedinice lokalne samouprave iz stava (1) ovoga člana, kojom se uvodi obaveza plaćanja komunalne naknade, utvrđuje se:

- a) obveznici plaćanja komunalne naknade;
- b) osnov i mjerila za utvrđivanje visine komunalne naknade;
- c) naseljena mjesta na području jedinice lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada;
- d) broj i granice zona za obračun komunalne naknade;
- e) koeficijenti zona (Kz) za pojedine zone;
- f) koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti;
- g) način obračuna komunalne naknade;

- h) način i rokove plaćanja komunalne naknade;
- i) vođenje evidencije obveznika plaćanja komunalne naknade,
- j) oslobađanje od obveze plaćanja komunalne naknade;
- k) izvore sredstava iz kojih će se podmiriti iznos komunalne naknade u slučaju potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade;
- l) namjena i način korištenja sredstava od komunalne naknade;
- m) druga pitanja od značaja za provođenje odluke o komunalnoj naknadi.

Član 51

(Utvrđivanje obaveze plaćanja, visine i načina plaćanja komunalne naknade)

- (1) Rješenje o utvrđivanju visine i načina plaćanja komunalne naknade u svakom pojedinačnom slučaju donosi organ uprave, odnosno organ jedinice lokalne samouprave, nadležno za poslove komunalnih djelatnosti.
- (2) Jedinica lokalne samouprave može, u opravdanom slučaju, donijeti odluku o djelomičnom ili potpunom oslobađanju plaćanja komunalne naknade.

Član 52

(Evidencija obveznika plaćanja komunalne naknade)

- (1) Evidenciju obveznika plaćanja komunalne naknade uređuje i vodi organ uprave jedinice lokalne samouprave nadležno za komunalne poslove.
- (2) Evidencija iz stava (1) ovoga člana obavezno sadrži:
  - a) podatke o fizičkom, odnosno pravnom licu obvezniku plaćanja komunalne naknade;
  - b) podatke o nekretninama, prostorima i zemljištu, koji su osnov za plaćanje komunalne naknade;
  - c) pripadnost određenoj zoni;
  - d) namjenu i vrstu djelatnosti poslovnog prostora;
  - e) druge podatke bitne za utvrđivanje obaveze plaćanja komunalne naknade, utvrđivanje visine komunalne naknade, oslobađanje ili prestanak obaveze plaćanja komunalne naknade.

(3) Obveznik plaćanja komunalne naknade iz člana 47. stav (1) ovoga Zakona dužan je, u roku od 15 dana od dana nastanka obaveze plaćanja komunalne naknade ili promjene lica obveznika plaćanja komunalne naknade i sve druge promjene koje se odnose na obavezu plaćanja komunalne naknade, istu prijaviti organu jedinice lokalne samouprave iz stava (1) ovoga člana.

POGLAVLJE VII. PLANIRANJE RAZVOJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Član 53

(Politika razvoja komunalnih djelatnosti)

Planskim dokumentima iz oblasti komunalnih djelatnosti utvrđuje se politika razvoja komunalnih djelatnosti i obezbjeđuju uslovi za organizovano obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Član 54

(Planski dokumenti)

(1) Razvoj komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave vrši se na osnovu slijedećih planskih dokumenata:

- a) srednjoročni program razvoja komunalnih djelatnosti;
- b) godišnji programi obavljanja komunalnih djelatnosti;
- c) godišnji programi izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

(2) Planske dokumente iz prethodnog stava ovoga člana donosi jedinica lokalne samouprave i isti moraju biti usaglašeni sa strategijom razvoja komunalnih djelatnosti i planovima ekonomskog razvoja jedinica lokalne samouprave, kao i s dokumentima prostornog uređenja.

(3) Srednjoročni programi donose se za period do 5 godina.

(4) Godišnji programi donose se do kraja tekuće godine za narednu godinu.

POGLAVLJE VIII. ODREDBE O POJEDINIM KOMUNALNIM DJELATNOSTIMA

Član 55

(Propisi jedinica lokalne samouprave o obavljanju komunalnih djelatnosti)

(1) Jedinica lokalne samouprave svojim propisima bliže reguliše obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti.

(2) Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje regulišu se posebnim odlukama jedinica lokalne samouprave za svaku komunalnu djelatnost.

(3) Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje čije se obavljanje odnosi na komunalni red, odnosno javne površine, bliže se regulišu odlukom jedinica lokalne samouprave o komunalnom redu.

Član 56

(Propisi jedinica lokalne samouprave o komunalnim djelatnostima individualne komunalne potrošnje)

(1) Posebnim odlukama jedinica lokalne samouprave reguliše se obavljanje slijedećih komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje:

- a) snabdijevanje pitkom vodom;
- b) odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda;
- c) snabdijevanje toplotnom energijom;
- d) skupljanje i tretiranje komunalnog otpada;
- e) zbrinjavanje komunalnog otpada;
- f) pogrebna djelatnost;
- g) dimnjačarska djelatnost;
- h) djelatnost javnih parking prostora i javnih garaža.

(2) Jedinica lokalne samouprave može posebnom odlukom regulisati obavljanje i ostalih komunalnih djelatnosti iz člana 4. stav (1) ovoga Zakona, u ovisnosti o stanju u obavljanju pojedinih komunalnih djelatnosti.

POGLAVLJE IX. ODREDBE O GROBLJIMA

Član 57

(Pogrebna djelatnost)

(1) Jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove uređivanja i održavanja grobalja, uslove za ustupanje i naknadu za korištenje grobnih mjesta i uslove kada se pokop može vršiti van groblja u upotrebi.

(2) Jedinica lokalne samouprave će obezbijediti u naseljima gradskog tipa izgradnju mrtvačnica.

(3) Do završetka mrtvačnica iz stava (2) ovoga člana, jedinica lokalne samouprave obezbjeđuje posebno određenu i uređenu prostoriju za čuvanje umrlih.

(4) Objektima za vršenje vjerskih obreda koji se nalaze u postojećim grobljima, upravljaju vjerske zajednice kojima dati objekti pripadaju.

POGLAVLJE X. KOMUNALNI RED

Član 58

(Definicija komunalnog reda)

Komunalni red podrazumijeva skup svih ponašanja i aktivnosti u cilju pravilnog uređenja, održavanja, korištenja, zaštite i očuvanja javnih površina.

Član 59

(Odluka o komunalnom redu)

(1) U cilju bližeg uređenja propisa u komunalnim djelatnostima, predstavnički organ jedinice lokalne samouprave obavezno je donijeti odluku o komunalnom redu i druge odluke o komunalnim djelatnostima iz člana 4. ovoga Zakona i mjerama za njihovo provođenje.

(2) Odlukom o komunalnom redu iz stava (1) ovoga člana propisuju se naročito odredbe o:

- a) uređenju naselja;
- b) održavanju čistoće i čuvanju javnih površina;
- c) korištenju javnih površina;
- d) skupljanju, odvozu i postupanju sa skupljenim komunalnim otpadom;
- e) uklanjanju snijega i leda;
- f) uklanjanju protupravno postavljenih predmeta;
- g) postavljanje i održavanje urbane opreme na javnim površinama;
- h) mjere za provođenje komunalnog reda;
- i) rad komunalnih redara i
- j) kaznene odredbe.

Član 60

(Komunalni redari)

(1) Nadzor nad provedbom odredbi komunalnog reda provodi komunalno redarstvo.

(2) Komunalno redarstvo uređuje se u okviru organizacione jedinice općinske uprave u kojoj su, prema pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa uprave, organizovani i komunalni inspektori.

(3) Poslove komunalnog redarstva obavljaju komunalni redari.

(4) Komunalni redari moraju imati najmanje IV. stepen stručne spreme.

(5) Redari imaju iskaznicu, kojom dokazuju svoje službeno svojstvo i identitet.

Član 61

(Ovlaštenja redara)

(1) U vršenju komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda redari imaju pravo i obavezu:

a) vršiti kontrolu nad provođenjem komunalnog reda kod svih lica koje su prema odredbama odluke jedinica lokalne samouprave o komunalnom redu odgovorne za stanje i održavanje komunalnog reda na javnim površinama;

b) saslušavati i uzimati izjave od odgovornih i drugih lica;

c) uzimati u postupak prijave i zahtjeve građana i pravnih lica, te o postupanju s njima obavještavati podnosiocima prijave i zahtjeva;

d) upozoravati građane i pravna lica na ponašanje propisano odredbama odluke o komunalnom redu jedinice lokalne samouprave;

e) obavještavati komunalnog inspektora o slučajevima nepoštivanja i neizvršavanja odredbi odluke o komunalnom redu jedinice lokalne samouprave;

f) preduzimati druge mjere i radnje za koje su ovlašteni odredbama ovoga Zakona, podzakonskim propisima i aktima donesenim na osnovu ovoga Zakona.

(2) Odlukom o komunalnom redu jedinice lokalne samouprave mogu se utvrditi i druga ovlaštenja redara u vršenju komunalne kontrole nad provođenjem komunalnog reda.

Član 62

(Postupanje redara u vršenju komunalne kontrole)

(1) U vršenju komunalne kontrole redari kontrolišu stanje komunalnog reda i utvrđuju slučajeve nepoštivanja i neizvršavanja odredbi odluke o komunalnom redu jedinice lokalne samouprave.

(2) Kada redari u vršenju komunalne kontrole utvrde slučaj povrede, odnosno nepoštivanja i neizvršavanja odredbi odluke o komunalnom redu jedinice lokalne samouprave, obavezni su o tome usmeno ili pismeno obavijestiti inspektora.

(3) Jedan primjerak zapisnika iz prethodnog stava dostavlja se licu počiniocu povrede odredbi odluke o komunalnom redu jedinice lokane samouprave.

(4) Redari prate izvršenje naloženih mjera i radnji od strane inspektora i o tom pregledu sačinjavaju kontrolni zapisnik.

(5) Ukoliko subjekt nadzora nije izvršio naređenu obvezu, komunalni redar dostavlja zapisnik o kontroli komunalnog nadzora komunalnom inspektor.

Član 63

(Evidencija o izvršenoj komunalnoj kontroli)

O izvršenoj komunalnoj kontroli redari vode evidenciju.

POGLAVLJE XI. NADZOR

Član 64

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem odredbi ovoga Zakona vrši Ministarstvo građenja i prostornog uređenja Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Član 65

(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi ovoga Zakona provode kantonalni komunalni inspektor i komunalni inspektori jedinice lokalne samouprave, svaki u okvirima svoje nadležnosti.

(2) Za kantonalnog komunalnog inspektora i komunalnog inspektora jedinice lokalne samouprave mogu se imenovati samo lica sa završenim fakultetom tehničkih ili prirodnih znanosti, VII. stepen stručne spreme, odnosno lice koje ima visoko obrazovanje drugog obrazovnog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, s najmanje 3 godine radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima i položenim stručnim ispitom i diplomirani pravnik sa najmanje 3 godine radnog iskustva.

(3) Inspektor ima iskaznicu kojom dokazuje svoje službeno svojstvo i identitet predviđen zakonom.

Član 66

(Obavljanje poslova od strane inspektora)

(1) U vršenju inspeksijskog nadzora, kantonalni komunalni inspektor:

a) obavlja poslove inspeksijskog nadzora nad komunalnim djelatnostima od kantonalnog značaja iz člana 10. stav (1) ovoga Zakona;

b) izrađuje izvještaje o važnijim aktivnostima komunalnih inspektora jedinica lokalne samouprave;

c) surađuje s inspekcijom jedinica lokalne samouprave, prosljeđuje predstavke građana na nadležno postupanje, kontroliše zakonitost rada komunalnih inspektora jedinica lokalne samouprave i pruža stručnu pomoć u primjeni odredbi ovoga Zakona;

d) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim posebnim propisima.

(2) Komunalni inspektor jedinice lokalne samouprave obavlja inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi ovoga Zakona i odluka donesenih na osnovu ovoga Zakona od strane predstavničkog organa jedinice lokalne samouprave.

Član 67

(Ovlaštenja inspektora)

U vršenju inspeksijskog nadzora komunalni inspektor ovlašten je da:

a) kontroliše da li se komunalna djelatnost obavlja na način utvrđen ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga Zakona;

b) kontroliše da li se komunalne usluge pružaju u skladu sa propisanim uslovima;

c) kontroliše održavanje i korištenje komunalnih objekata i uređaja kao što su: javne saobraćajne površine u naselju, javne zelene površine, objekti za snabdijevanje naselja i stanovništva vodom za piće, objekti za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda i odvođenje atmosferskih voda iz naselja, objekti za deponovanje otpadaka, objekti za proizvodnju i distribuciju toplote, objekti za distribuciju gasa;

d) kontroliše vršenje pogrebne i dimnjačarske djelatnosti;

e) kontroliše održavanje i korištenje i drugih komunalnih objekata i uređaja, kao što su: željezničke i autobusne stanice i stajališta, javna kupatila i kupališta, česme i bunari, javna skloništa, javni nužnici, septičke jame, dječja igrališta, tržnice, stočne i druge pijace i sl.;

f) izdaje prekršajni nalog i izriče kaznu;

g) pokreće prekršajni postupak;

h) postupa po obavještenju komunalnog redara u slučajevima nepoštivanja i neizvršavanja odredbi Odluke o komunalnom redu jedinice lokalne samouprave;

i) vrši i druge poslove iz oblasti komunalnih djelatnosti za koje je ovlašten ovim Zakonom, odnosno propisima jedinica lokalne samouprave.

Član 68

(Preduzimanje upravnih mjera)

(1) U postupku inspekcijskog nadzora primjenjuju se propisi o upravnom postupku ukoliko odredbama ovoga Zakona nije drugačije utvrđeno.

(2) Komunalni inspektor rješenjem naređuje izvršenje određenih mjera i određuje rok za njihovo izvršenje u skladu sa ovim Zakonom i propisima jedinice lokalne samouprave.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja ako se radi o preduzimanju hitnih mjera u općem interesu koje se ne mogu odlagati ili ako bi uslijed odlaganja izvršenja rješenja bila nanesena znatna materijalna šteta, ili ako bi bili ugroženi životi i zdravlje ljudi.

(4) Komunalni inspektor koji je donio rješenje može na obrazloženi prijedlog žalioaca odložiti izvršenje naređenih mjera, ako žalitelj učini vjerojatnim da bi uslijed izvršenja tih mjera nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

Član 69

(Nadležni organi za rješavanje po žalbama)

(1) Protiv upravnih akata kantonalnog komunalnog inspektora u drugom stepenu rješava Ministar Ministarstva građenja i prostornog uređenja HNK.

(2) Žalbu protiv akata komunalnog inspektora jedinice lokalne samouprave donesenih na osnovu kantonalnih propisa u drugom stepenu rješava kantonalni komunalni inspektor.

(3) Žalbu protiv akata komunalnog inspektora jedinice lokalne samouprave kada postupa po propisima jedinice lokalne samouprave u drugom stepenu rješava organ određen propisom jedinice lokalne samouprave.

POGLAVLJE XII. KAZNENE ODREDBE

Član 70

(Prekršaji)

(1) Novčanom kaznom od 2.500,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj isporučilac komunalne usluge:

a) ako se ne pridržava obaveza utvrđenih u članu 12. ovoga Zakona;

b) ako u sredstvima javnoga informisanja ili na drugi pogodan način blagovremeno ne obavijesti korisnike komunalnih usluga o planiranim ili očekivanim smetnjama i prekidima koji mogu nastati u pružanju komunalnih usluga (član 27.);

c) ako se ne pridržava obaveza utvrđenih u članu 28. stav (1) ovoga Zakona;

d) ako uskrati komunalnu uslugu korisniku izuzev u slučajevima propisanim u članu 26. stav (1) ovoga Zakona;

e) ako po prestanku razloga za uskraćenje komunalne usluge ne nastavi pružanje komunalne usluge u roku utvrđenom u članu 26. stav (2) ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz prethodnog stava ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu isporučioaca komunalne usluge i to novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 71

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj organ uprave, odnosno organ jedinice lokalne samouprave nadležan za komunalne poslove ako ne preduzme mjere iz člana 28. stav (2) ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u tom organu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

Član 72

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice kao korisnik komunalne usluge:

a) ako izvrši neovlašteno priključenje na komunalnu infrastrukturu (član 42.);

b) ako neovlašteno interveniše na komunalnoj infrastrukturi (član 45. stav (4));

c) ako neovlašteno koristi komunalne usluge, (član 26. stav (1), tačka b));

d) ako svojim radnjama onemogućiti neometano korištenje komunalne usluge u zgradi, ako oštećuje, odnosno uništava osnovna sredstva, postrojenja i drugu komunalnu opremu i na taj način nepovoljno utječe na normalno pružanje komunalnih usluga ostalim korisnicima, odnosno na samu kvalitetu tih usluga (član 26. stav (1), tačka e));

e) ako spriječi ulazak radi pregleda zajedničkih i unutrašnjih instalacija ovlaštenom predstavniku isporučioaca komunalnih usluga, upravitelju zgrade, odnosno nadležnom inspektor (član 26, stav (1), tačka h));

f) ne izvrši prijavu i odjavu svih promjena u utvrđenom roku (član 24. stav (1)).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i pojedinac korisnik komunalne usluge novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 73

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj isporučilac komunalnih usluga:

a) ako bez opravdanog razloga ne zaključi ugovor s korisnikom komunalne usluge (član 29. stav (1));

b) ako pokrene postupak bilo kojeg oblika prinudne naplate, a da prethodno nije opomenuo korisnika komunalne usluge (član 35.);

Član 74

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice kao obaveznik komunalne naknade ako u utvrđenom roku ne prijavi nadležnom organu uprave za komunalne poslove jedinice lokalne samouprave obavezu plaćanja komunalne naknade ili promjenu lica obveznika plaćanja komunalne naknade u skladu sa članom 52. stav (3) ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 75

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se pravno lice:

a) ako redaru ne daje tražene podatke, ne dostavi na uvid isprave potrebne za vršenje kontrole ili ne dostavi tražene podatke u ostavljenom roku (član 62.);

b) ako ne izvrši mjere i radnje naložene od strane redara ili izvrši radnje koje je redar zabranio (član 62.);

c) u ostavljenom roku ne obavijesti redara u vezi izvršenja naloženih mjera (član 62.).

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

POGLAVLJE XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76

(Rokovi za donošenje propisa jedinica lokalne samouprave)

(1) Jedinice lokalne samouprave su dužne, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti svoje postojeće propise iz oblasti komunalne djelatnosti s odredbama ovoga Zakona.

(2) Jedinice lokalne samouprave će najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propise čija je obaveza utvrđena ovim Zakonom.

(3) Jedinice lokalne samouprave će najkasnije u roku od jedne godine stupanja na snagu ovog Zakona uspostaviti registar iz stava 4, člana 25.

Član 77

(Prestanak važenja Zakona)

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona na području Kantona prestaje važiti Zakon o komunalnoj djelatnosti ("Službene novine HNK", broj 4/04).

(2) Provedbeni propisi doneseni na osnovu Zakona iz stava (1) ovoga člana primjenjivat će se ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona do donošenja provedbenih propisa na osnovu ovoga Zakona.

Član 78

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Hercegovačkoneretvanskog kantona".